Från: Per Ågren <per@skrivtolkning.se>
Skickat: den 28 oktober 2021 14:54

Till: Media; Registrator; Ala Shakrah
Ämne: FHM pressträff 211028 transkriberad

Hej,

Här kommer transkriberingen från dagens pressträff.

Mvh,

Per Ågren, Svensk skrivtolkning

Klockan har blivit 14 och det är dags för pressträffen om covid-19. Vi har Urban Lindberg från Socialstyrelsen, Anders Tegnell från Folkhälsomyndigheten och Svante Werger från MSB.

Efter presentationen kan man ställa frågor, men vi har begränsat med tid i dag. Jag lämnar över till Anders Tegnell.

Tack. Jag börjar med att åter trycka på det viktigaste, att så många som möjligt vaccinerar sig. Vi har tagit beslut om påfyllnadsdoser så att ingen ska tappa skyddet. Det är inte så att det finns tecken på i Sverige att någon har tappat skyddet. Men vi vill ligga lite i framkant att fylla på.

Vi har 20-40 år som inte är vaccinerad lika mycket som andra. Den gruppen kommer nog driva smittspridningen i vinter. Och det är viktigt att stanna hemma om man har en luftvägsinfektion.

Globalt har vi en varierad situation. Europa stiger just nu. Europa brukar stiga först av alla. Det är inte förvånande att Europa ligger före övriga världsdelar, och Europa står för ökningen på sistonen.

Det blir tydligare i EU, även om det är allvarligt i vissa länder utanför, men vi har en tydlig uppgång i EUländerna. Och det hade varit än tydligare om Storbritannien varit med.

I Östeuropa är det allvarligt, men också i Belgien, Irland, italien....

Det finns tecken på att det blir en omfattande smittspridning i vinter.

I Sverige har det varit stabilt länge. Kurvan hoppar lite på slutet, vi har ju bytt inrapporteringssystem. Det har varit stängt pga inträngningsförsök. Nu har vi fått till säkerheten, så vänta en vecka så får vi stabilitet i inrapporteringen. Men det finns en del tecken på att det går upp lite grann, men inget drastiskt.

Andelen positiva börjar gå upp från 3 % till 3, %. Ett tecken på en viss ökad smittspridning, som finns främst bland unga.

Det ger inga större belastningar på vården. Socialstyrelsen säger mer om det. Inläggningarna och de avlidna är på en låg nivå.

De som drabbas och sprider smittan nu är de unga.

Vaccinationsarbetet pågår och vi fyller på i olika åldersgrupper. Minst är det i gruppen 20-40 där vi inte fyller på en första dos längre, och vi ser en del fall.

Men det går fort upp i de grupperna som vi rekommenderat på sistonen, som 16-18.

Vi understryker att vaccinationsarbetet fortsätter, så visar den här kurvan vilka som fått doser på sistone. Nu har vi ju god vaccintillgång, så nu handlar det om vaccinationsviljan.

Den här puckeln på slutet är alla skolbarn som vaccineras. Vi fyller successivt på här i Sverige och stiger mot högre nivåer.

Det pratas om hur vaccinerad man är i hälso- och sjukvården. Vi har tittat på de register som finns. Som ni kan se, den gröna linjen är en referenslinje som är befolkning i helhet, och vårdpersonalen avviker inte där utan den är högre. De övriga grupperna ligger som befolkningen i helhet.

Där pågår olika incitament för att få den gruppen att bli ännu mer vaccinerad.

Vi fortsätter göra undersökningar för att se hur skyddet i befolkningen ser ut när det gäller immunitet och antikroppar. Vi har antikroppar som orsakats av infektion och vaccination tillsammans.

En hög andel motsvarar den vaccinationstäckning som vi ser, men de har nu antikroppar. Det gällde innan vi gjorde vaccination för barn, men där har en ganska hög andel skydd.

Det här är data från de modeller som vi har för att bedöma den fortsatta smittspridning, inte minst till vården vad de kommer att behöva resurssätta.

Vi har arbetat vidare med att se vilka grupper som ska få en påfyllnadsdos. Det är så att som vaccinerna är testade och godkända så måste det gå minst 6 månader mellan andra och tredje dosen.

Vi har successivt utvecklat de grupperna. Vi har börjat ta in och de viktigaste personalgrupperna, de som vaccinerades först, de som jobbade på särskilt boende och hemtjänst.

Det kommer att tas beslut vilka tider man ska gå vidare med. Men det är fortfarande viktigt med en prioriteringsordning för vaccinationen. Det är säkert därför vi fått ner dödstalet så bra.

Vi har också tittat på att det händer mycket i omvärlden. Sverige har en ganska låg smittspridning jämfört med omliggande länder. Vi har tittat på vad vill göra för att slippa på in utifrån.

Även fullvaccinerade som kommer från andra länder, om de får symptom ska de testa sig efter 14 dagar. Annars ska de alltid testa sig för att komma hit. Barn under 6 år behöver inte testa sig.

Vi måste komma ihåg de grundläggande råden: Att vaccinera sig, att stanna hemma vid symptom, både för covid-19 och RS-epidemin som härjar i Sverige, och fortsätta testa sig om man är vaccinerad och får symptom.

Vi har fortfarande kvar råden: Är man inte vaccinerad, av olika skäl, är det viktigt att fortsätta tänka på att man kan vara en risk för sig själv och omgivningen, och undviker kontakt med riskgrupper. Det var allt från oss. Varsågod.

-Tack. Jag ger en liten rapport här från Socialstyrelsen om läget inom sjukvården och omsorgen. Den här bilden visar inneliggande på sjukhus.

De mörkblå staplarna: Personer som vårdas utanför intensivvården. Ljusblå staplar: IVA-patienter. Som ni ser, precis som Anders beskrev, är läget stabilt sen några veckor. Vi har just nu 208 inneliggande utanför IVA. På IVA ser det ut så här. Vi har i dag 493 disponibla platser, varav 369 är belagda, varav 25 är på grund av covid-19. Ledig kapacitet nationellt är 25%. Läget i regionerna: Ingen region har rapporterat katastrof eller förstärkningsläge, men en region arbetar fortsatt i stabsläge.

Över till kommunerna. Vi ser smittade inom hemtjänst och särskilda boenden. De ligger också på ungefär samma nivå som senare veckorna.

Vi har fått rapporter från 235 av landets kommuner, som rapporterar 135 smittade brukare - i paritet med senare veckorna. Vi vill fortsätta påminna om hur viktigt det är att arbeta smittsäkert inom vård och omsorg. Att man bedriver verksamheten patientsäkert, i linje med ledningssystemet för god kvalitet. Att man fortsätter arbeta med basala hygienrutiner, skyddsutrustning, städrutiner och att stanna hemma vid symtom. Arbetet med att öka vaccinationsgraden ökar.

Man måste fortsätta göra riskbedömningar och vidta åtgärder för att kunna bedriva verksamheten smittsäkert och hindra smittspridning. Det finns en hel del stöd för att göra arbetet på Socialstyrelsens hemsida. Tack.

-Myndigheten för samhällsskydd och beredskap, MSB, har under hela pandemin följt hur människors attityder och beteenden påverkats och förändrats, bland annat genom enkätundersökningar från sifo sen mars 2020. Sen ett par veckor tillbaka har vi lagt till några frågor specifikt om hur människor ser på sitt

eget beteende efter 29 september, då de formella restriktionerna avskaffades liksom huvuddelen av allmänna råden och rekommendationerna. Jag visar resultat från 14-20 oktober. De flesta i undersökningen fortsätter att följa något eller några av de tidigare råden. Ungefär 9/10 svarar att de säkert eller troligtvis fortsätter hålla avstånd där det är möjligt. 2/3 kommer säkert eller troligtvis fortsätta umgås i mindre krets, och nästan 95% kommer fortsätta tvätta händerna noga och ofta. Kvinnor är mer positiva än män att fortsätta följa tidigare allmänna råden. I undersökningen finns också frågor särskilt riktade till icke-färdigvaccinerade som fortsatt har ett antal råd att följa, vilket Anders Tegnell berättade om tidigare. I gruppen svarar 9/10 att de säkert eller troligtvis kommer fortsätta följa råden. Frågan har delfrågor. Som ni förstår, eftersom totala antalet tillfrågade är 700, blir talen väldigt små för delfrågorna - det är inte meningsfullt att redovisa dem.

Frågorna ställs under åtminstone 4 veckor, för att följa hur attityder, beteenden och upplevda förhållningssätt förändras under hösten. En generell kommentar, så här långt: Det verkar finnas en uppfattning eller insikt hos befolkningen att faran med pandemin inte är helt över och att man fortsättningsvis behöver tänka över hur man agerar för att minska smittspridning i samhället.

- -Tack. Vi går över till frågor. Vill någon i rummet börja? Varsågod.
- -Ekot här. Anders Tegnell, du pratade om att det finns stor risk för omfattade smittspridning i vinter. Vi ser att kurvan pekar lite uppåt. Samtidigt har ni lyft alla restriktioner. Vad kommer ni göra, hur agerar ni i vinter, för att begränsa smittspridningen?
- -Jag sa inte omfattande smittspridning, men den kommer troligt att öka, som den gör i alla länder.

Nej, som jag försökt vara tydlig med fortsätter vi följa läget noga, framförallt var vi ser skillnader i smittspridning och göra insatser. Om det är skolor, restauranger eller större evenemang - vi har inga signaler på det än, förutom fortsatt spridning bland yngre i skolor och liknande. Vi kommer fortsätta rikta insatser.

- -ECDC varnade igår för årets säsongsinfluensa, där viruset drabbar äldre i hög utsträckning och vaccinet har inte lika god effekt. Hur oroliga ska äldre vara för säsongsinfluensa när restriktionerna är släppta?
- -Det är ett allvarligt menat råd till äldre och riskgrupper att vaccinera sig mot säsongsinfluensan.
- -Senioren. De besked vi fått i dag är inte tillräckligt tydliga, sa Emma på Sveriges Kommuner och Regioner igår efter att besked kom om att erbjuda alla över 65 år en tredje dos om det gått mer än 6 månader. Hon efterlyser bättre framförhållning. Vad säger du? Kan det bli förseningar?
- -Vi ser inte framför oss att det blir förseningar, det finns gott om vaccin. Vi har varit extremt tydliga om att de sista gruppernas vaccinering kan gå igång på måndag. Det har varit tydligt att det kommer att komma. Att man har beredskap på regionerna att sätta igång med vaccinationsarbetet. När vi ser signaler att vaccinera andra grupper.

Det finns en missuppfattning där en del läst in att regionerna själva kan välja när man går vidare. Det är inte intentionen. Även i fortsättningen rekommenderar vi vilka grupper som ska vaccineras vid olika tidpunkter.

-Du säger att de vaccinerade har ett väldigt bra skydd, samtidigt har dödstalen gått från ensiffriga tal i veckan till ett genomsnitt på 47 i veckan, vilket syns på er hemsida. Vore inte siffran lägre om ni rekommenderat en tredje dos tidigare?

- -Det är svårt att veta, men det är inte vår bedömning. Dödstalen speglar ökad smittspridning. Vi har inte 100% skydd från vaccinet. Vi har en väldigt bred definition på dödstal orsakad av covid. De som dör dör med covid och inte av.
- -Aftonbladet. Många regioner känner oro inför höstlovet. Känner ni samma oro?
- -Nej, vi delar inte den bedömningen. Vi kan inte se något mönster om att smittspridningen har förändrats under ett lov. Ofta blir det lugnare, särskilt i skolorna.
- -Folk har planer under lovet. Har ni rekommendationer för det?
- -Nej, de grundläggande rekommendationerna är på plats. Om man har symptom ska man stanna hemma.
- -Flera läsare undrar om man räknas som fullt vaccinerad om man bara har två. Kommer det ändras till när man har tre?
- -Vi har antingen vaccinerad eller ovaccinerad. Vi bedömer att om man har två doser så är man fullt vaccinerad. Det kommer man vara ett bra tag till.
- -Sista. Blir det aktuellt med en fjärde dos? Hur många påfyllnadsdoser kommer det bli totalt?
- -Omöjligt att säga. Man kan få ett gott skydd efter 3 doser. En del vaccin måste man fylla på varje år.
- -Hej, du sa att man måste testa sig om man är vaccinerad. Vad gäller där?
- -Att man ska vara vaccinerad.
- -Du pratade om 20-40-åringar som är drivande bakom smittspridningen i höst. Vad finns det för risker där?
- -Att vi trots allt får ett läckage in i äldreboendena, och det vore olyckligt. Vi måste få ner smittspridningen så mycket som möjligt . Då måste en stor andel av den gruppen vaccinera sig.
- -Vad gör ni för att få upp siffrorna?

-Vi jobbar genom regionerna för att nå de här grupperna. Skapa enklare tillgänglighet av vaccinerna. Och kommunikation med olika grupper. Man jobbar också på många olika sätt.
-Tack.
-Hej, DN. Vi pratar om tredje dos från 16 och uppåt. Kan det bli aktuellt även för 12-åringar.
-Det vet vi inte. Inget talar för det i dag. Vi har väldigt korta observanstider på det. Annars ser man väldigt fort på det andra. Men hur den långsiktiga ser ut, det har man inga modeller på. Barn svarar mycket bättre på vaccinationer. Det är möjligt att de har kvar ett längre skydd länge.
/engelska/
Your thoughts? Should it be extended, or expired?
-That decision is for the governments, and will come shortly.
-Fully vaccinated people that come here from a trip should test themselves. Why?
-The difference between the spread in Sweden and other countries is large. Due to the constant threat of new variants. To catch them, and get a feeling for if we need to do something more. It's likely that variants occur outside of Sweden.
-Vi har några frågor digitalt. Först Expressen.
-Tack. Vi har sex fall av den nya deltavarianten. Det har konstaterats i Sverige och i Storbritannien har man många fler fall. Ser man en tendens att den här är mer smittsam än andra deltavarianter? Är ni oroliga?
-Bedömningen från Storbritannien är att skillnaden är ganska liten. Det är också bedömningen från andra länder. Den har funnits i många länder under lång tid. Det lär inte bli nån drastisk förändring.
-Det blir inte nån dominant variant?
-Det vet inte. Men det kommer inte bli nån skillnad på hur sjuk man blir. Det finns inga tecken.
-Tack. GP.

- -Hej. Jag hade en följdfråga till det här att man är fullvaccinerad med två doser även när det blir tre. Gäller det rekommendationer även längre fram? Nu ska en del få tredje dosen. Ska man räknas som fullvaccinerad även om man inte tar en tredje?
- -Ja, i nuläget är det vår bedömning. Man har ett tillräckligt skydd efter två doser.
- -Jag har en fråga om 1 november och det beror förskolorna där man inte behöver ha barnen hemma lika länge. I Göteborg finns det en oro om att man håller barnen längre ändå. Det sammanfaller med stora fall av RS. Var det rätt tajming att göra det med förskolorna?
- -Det var får bedömning. Det är svårt med tajming. Det är viktigt för många barn att vara i förskolan. Det är en avvägning mellan den stora nyttan av att vara i förskolan jämfört med den lilla risken i den gruppen att bli allvarligt sjuk.
- -Den sammanfaller ju med RS?
- -Ja, RS ska man ta på allvar när man har småsyskon hemma. Men att hålla barn hemma från förskolorna är tveksamt om det blir så stor effekt på RS-spridningen.
- -Lena Einhorn.
- -Ja, från Vetenskapsforum. Sverige har minst antal diagnostiserade fall i Norden, men vi ligger i topp när det gäller dödsfall. Det visar på att vi testar för lite. Ändå ska man sluta testa i vissa grupper, trots att det utgör en tredjedel av fallen. Vad är förklaringen för detta märkliga beslut?
- -Det är en felaktig bedömning att vi inte fortsätter smittspåra. Dödstalen i de andra nordiska länder är så låga att vi inte vet om det är några skillnader. Det är väldigt komplext. Man kan inte dra slutsatten att dödsfallen skildrar smittspridningen. Vi kommer fortsätta ha bra koll på smittspridningen i Sverige.
- -Nu förstår jag dig inte alls. Vi kommer bara smittspåra och testa i vård och omsorg, och absoluta majoriteten av fallen är i samhället. Sverige har nästan 4% positiva fall. Vi har ganska stor smittspridning i samhället. De upptäcks inte om de inte är inom vård och omsorg. Jag har en väldigt specifik fråga jag inte fick svar på förra veckan: Om man är dubbelvaccinerad och får symtom, kan man då få ett PCR-test eller nekas man det?
- -Det beror på omständigheterna när man får det. Tillhör man smittspridningskedja: Definitivt. Personal: Definitivt. Är man så pass sjuk att man behöver testas för att göra rätt behandling testas man också. Det är väldigt många som kommer att testas.
- -Om jag är här hemma och lever med en annan person och får symtom, och behöver veta om jag har covid-19, och ringer och ber om test. Får jag testet? För att skydda omgivningen.
- -Det avgörs av den region du tillhör, hur man bedömer situationen.

-Tack för det. Vi behöver avsluta pressträffen, eftersom vi hade kort om tid. Tack för era frågor. Tack.

--

Per Ågren

Svensk Skrivtolkning AB

A Västmannagatan 47, 113 25 Stockholm
T 070 - 287 2625
W www.skrivtolkning.se